

Sammanfattning IXc

- Derivata och integral

$$\frac{d}{dx} \int f(x) dx = f(x)$$

$$\int \frac{d}{dx} f(x) dx = f(x) + C$$

$$\frac{d}{dx} \int_a^x f(t) dt = f(x) \quad \text{och allmänt} \quad \frac{d}{dx} \int_a^{g(x)} f(t) dt = f(g(x))g'(x)$$

P.I. Partiell integration:

$$\int f(x)g(x)dx = F(x)g(x) - \int F(x)g'(x)dx$$

$$\int_a^b f(x)g(x)dx = [F(x)g(x)]_a^b - \int_a^b F(x)g'(x)dx.$$

Tillräckligt villkor: $F'(x) = f(x)$ och $g'(x)$ kontinuerliga, respektive

$F(x) = f(x)$ och $g'(x)$ kontinuerliga i $[a, b]$.

V.S. Variabelsubstitution:

$$\int f(x)dx = \int f(x(t))x'(t)dt, \quad \int_a^b f(x)dx = \int_\alpha^\beta f(x(t))x'(t)dt.$$

Tillräckligt villkor: $f(x)$ och $x'(t)$ kontinuerliga, respektive

$f(x)$ kontinuerlig i $[a, b]$, $x'(t)$ kontinuerlig i $[\alpha, \beta]$ och $x(\alpha) = a$, $x(\beta) = b$.

Rationell integränd

En rationell funktion (integränd) $f(x) = \frac{p(x)}{q(x)}$, p och q polynom utan gemensamma faktorer, utvecklas:

$\text{grad } p \geq \text{grad } q \implies$ polynomdivision

$\text{grad } p < \text{grad } q \implies$ PBU

Ex:

$$\frac{x-4}{x^2-4} = \frac{x-4}{(x-2)(x+2)} = \{\text{ansättning}\} = \frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2}.$$

Ex:

$$\frac{x-4}{x^3-4x} = \frac{x-4}{x(x-2)(x+2)} = \{\text{ansättning}\} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x-2} + \frac{C}{x+2}.$$

Ex:

$$\frac{x-4}{x^3+4x} = \frac{x-4}{x(x^2+4)} = \{\text{ansättning}\} = \frac{A}{x} + \frac{Bx+C}{x^2+4}.$$

■ Princip för ansättning:

Ansätt med termer som är bråk och har nämnare som en faktor i VL

och

täljare ansätts som ett polynom av en grad lägre än nämnaren.

Rekommendationer vid P.I.

Låt $p = p(x)$ vara ett polynom och $k \neq 0$.

För integrand, som är en produkt

$$p(x) \cdot \begin{cases} e^{kx} \\ \sin kx \\ \cos kx \end{cases}$$

välj $p(x) = g(x)$.

För integrand, som är en produkt

$$p(x) \cdot \begin{cases} \ln x \\ \arctan kx \\ \arcsin kx \end{cases}$$

välj $p(x) = f(x)$.